ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾವಯ್ಯಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನುವರು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಬ್ಬಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಇರಾಖೆಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸದೆ ಅ ರು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯದ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಬ್ಬಾ ಮಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು 1961 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಹಿಸಿಕೊಂಡರು. 10, 11, 12, 15 ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಾತ್ರಲೂ ತಿರುಗಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ; ಕಾವ್ಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೊರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Acquisition of Lands in Bangalore South Taluk for the Establishment of several Factories.

*Q.—192. Sri D. MUNICHINNAPPA (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that lands were acquired in Bangalore South Taluk for the establishment of Hindustan Aircraft, Ltd., Aero-Engine Factory, Indian Telephone Industries and Government Electric Factory ;

(*b*) the amount of compensation paid per acre to the ryots whose lands have been acquired ;

(*c*) whether it has come to their notice that the amount of compensation paid per acre is very little ?

*A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [on behalf of Sri M. V. Krishnappa (Minister for Revenue)].—

(*a*) Yes.

(*b*) 1. For lands acquired for H. A. L. and Aero-Engine Factory in the Year 1953 :

Dry lands Rs. 2,500 per acre.
Wet lands Rs. 5,000 do
Plus statutory allowance at 15 per cent thereon.

(SRI B. D. JATTI)

2. For l nds acquired for Indian Telephone Industries Ltd.:
Rs. 1,500 per acre.
Plus statutory allowance at 15 per cent.

3. For lands acquired for Government Electric Factory in the year 1960-61:

Rs. 4,000 to Rs. 5,000 per acre.
Plus statutory allowance at 15 per cent.

(c) No.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ.—1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಎ.ಎರ್. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಜಮೀನಿಗೆ ಎಕರೆಗೆ 2,500 ಮತ್ತು 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಹೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 4-5 ಸಾವಿರಗಳಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಹೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲ ವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—1958ರಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಎ.ಎರ್. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಹೊಬಲಗನ್ನು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 2,500 ಮತ್ತು 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಕ್ಲೇಸನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೋರ್ಟಿನವರು ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ?

Sri B. D. JATTI.—The rate of Compensation differs from place to place. It is continuously rising due to location of industries round about Bangalore and the growing importance of Bangalore.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಎಚ್.ಎ.ಎರ್.ಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹೊಬಲಗು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಎರೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಈಗತಾನೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 4 ಮತ್ತು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಹೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ such a fertile land situated in a beautiful locality was given a compensation of Rs. 1,500 per acre.

Sri B. D. JATTI—Compensation is fixed by the Acquisition Officer on the market value of the lands round about.

Sri C J. MUCKANNAPPA.—The land is in-between Aero-Engine Factory and the New Electric Factory. It is situated on a highway. What are the reasons assigned by the Acquisition Officer ?

Sri B. D. JATTI.—The reason has been explained just now. It is dependent upon the market value of the land round about the land to be acquired.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಏರೋ ಇಂಜಿನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಎರೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಎದರು ಬದರು ಇದಯಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

Sri B. D. JATTI.—All these things are considered at the time of acquisition.

Sri G. V. GOWDA.—Is the Government staisfied that the Land Acquisition Officer has taken into account the market price prevailing in the locality ?

Sri B. D. JATTI.—Without being satisfied, Government will not approve the proposal of the Acquisition Officer.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ—ಏರೋ ಇಂಜಿನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕಾಂಪೌಂಡನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಜನಗಳು ಓಡಾಯುವುವಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲಾರೆ. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳೇ ಈಗ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ, ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇವರೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕನ್ಸರ್ನ್ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ವಂಕಟ್ಟಪ್ಪ—ಏರೋ ಇಂಜಿನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೂ, ಐ. ಟಿ. ಐ. ಗೂ 3-4 ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಐ.ಟಿ.ಐ. ಗೆ ಎಕರೆಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಂತೆಯೂ ಏರೋ ಇಂಜಿನ್ ಫಾಕ್ಟರಿಗೆ ಎಕರೆಗೆ 2,500 ವತ್ತು 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದೂರವಾದಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಇದೆ, ಕಾಂಪೆಕೋಣ ನಡೆದಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಚವರ ಗಜಕ್ಕೆ 40ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪಡೆಯುವಾಗ ಎಕರೆಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಆಫೀಸರು ಏನು ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಪ್ರತಿಯೊಮ್ಮೆ ಆವೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತೆ ನವಸ್ಯರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಾಧಾನರಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ—ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಊರು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳು ಇರಬೇಕು, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಲ್ಲೆ ಓಡಾಡಿ ಬೇಕು—ಇವತ್ತೆಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೆನ್ನಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಸ್ಪಿಲಿಮಿನರಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಗೆ ಯಾರಾರಿಗೂ ಯಾವ್ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ.

1-30 P.M.

Appointment of Craft Teachers in High Schools at Bangalore

*Q.—224. Sri D. PARAMESWARAPPA (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Craft Teachers in High Schools (Tailoring, Needle Work and Embroidery) at Bangalore, have been appointed regularly as per rules ;

(*b*) whether there are any local candidates ;